

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

143. An, & qualiter Episcopo nomen parochi tribuatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

nem, & tunc omnia alia onera, etiam hospitalitatis exercenda incumbunt principali, v. g. monasterio, juxta *Clem. 1. de jurep. Laym. loc. cit.*

Questio 139. An & qualiter esse possint plures Vicarii perpetui ejusdem parochialis?

1. **R**espondeo primò: etiamsi beneficium unicum sit & individuum, ad eò ut ejus Rectoria importet verum matrimonium spirituale, non admittens duplicitatem personarum; adhuc tamen fieri potest non solum, ut dum penes plures representantes unam personam fictam v. g. penes omnes Collegii Canonicos est Rectoria principalis seu cura habitualis, plures deputentur ad eundem curæ exercitium Vicarii (etsi enim Rectorum seu parochorum pluralitas de jure prohibita sit, ne una mulier plures viros habeat; id tamen non procedit nisi in eo, qui verus Rector & sponsus est Ecclesiæ; non autem in hujusmodi Vicariis, qui operatorum potiùs jure censendi sunt; de Luca *ad Trid. d. 9. n. 5.*) verum etiam ut nullo existente Rectore, qui formaliter sponsi vel capituli personam gerat, plures sint personæ materiales dictam formalem unicam personam representantes; vel (quod veriùs dicitur, ad exercitium deputatæ cum participatione fructuum ac emolumentorum. *Card. de Luca de jurepatron. d. 7. n. 6.* Sed neque dum collegio vel capitulo annexa est, cura aliquid statutum à Trid. aut alibi in jure de constituendi Vicarii unicitate vel pluralitate, & bene; cum id ex facti qualitate pendeat, an scilicet unus tantum supplere possit vel plures requirantur, de Luca *ad Trid. loc. cit. n. 4.*

2. Respondeo secundò: idem tamen Vicaria titulus ad duos spectare non potest. *Laym. ad c. 4. de off. Vicar. n. 3.* quemadmodum nec ullius alterius beneficii titulus duorum esse potest.

Questio 140. An plures Vicaria simul conferri possint uni?

Respondeo negativè, si in titulum seu in perpetuum conferantur, adeoque habeant curam animarum. *Laym. ad c. 2. de off. Vicar. Corrad. in pr. benefic. l. 3. c. 9. n. 14.* eadem enim prorsus est ratio de duabus Vicariis perpetuis, quæ de duabus parochialibus, aut duobus beneficiis personalem residentiam requirentibus, quæ est ratio, cur duo beneficia curata retineri non possint; quòd nimirum utrumque requirat personalem residentiam. *Corrad. ibid.* atque ita duæ Vicariæ sunt inter se incompatibiles: Unde etiam est, quòd obtinens Vicariam perpetuam in beneficio curato, si assequatur secundam Vicariam habentem curam animarum, vel quodcumque aliud beneficium, non potest resignare primam Vicariam ad favorem alterius; quia vacat ipso jure per adeptionem secundi talis beneficii curati. juxta *c. de multis. de preb. & Extrav. Execrabilis. tit. eodem. Laym. ad c. 1. de off. Vicar. Corrad. loc. cit. n. 2.*

Questio 141. An, & qualiter Vicario perpetuo mortuo Ecclesia dicatur vacare per ejus obitum?

1. **R**espondeo ad primum affirmativè: & hoc ipsum operatur talis Vicaria perpetua, & quia habetur in titulum. *Cort. loc. cit. n. 11. Lott. l. 1. q. 33. n. 112.*

2. Respondeo ad secundum: dici etiam hoc casu Ecclesiam vacare tanquam viduatam secundario Prælati. *Lott. ibidem. citans Bellam. decis. 701. n. 5. & Stap. de Lit. gratia. rubrica de qualitate & statu benef. n. 10.*

PARAGRAPHVS III.

De Parochis, & Ecclesiis Parochialibus, &c.

Questio 142. Unde nomen Parochi, & quid in jure canonico importet?

Respondeo, arbitrari quosdam apud Azor. *p. 2. l. 3. c. 12.* parochi nomen in Ecclesiam traductum à gentiliis parochis (quales dicebantur, qui ad salem, lignaque, hoc est, rerum omnium copiam Regum, Principum ac populorum legatis Romam missis suppeditanda destinati) eò quòd Episcopali auctoritate illis præfecti, ut plebi verbi divini ac Sacramentorum pabulum præbeant, & his favet verbi Etymon, deductum à græco *παροίχος*, quod præbere significat, Alii nomen parochi derivant à græco *παροίκιος*, quod accolam seu incolam, uti & parœcia (quo nomine jam olim tempore D. August. in eodem sensu Ecclesiastico, quo modò usurpatur, usos fuisse Christianos ex eodem August. *l. 14. de civit. testatur Barb. juris Eccl. l. 1. c. 10. n. 11.*) accolarum conventum seu habitationem significat, eò quòd tali habitato, suisque limitibus clauso districtui ad gerendam animarum curam præficiatur parochus. *Zech. de rep. Ecclesia. c. 28. n. 1. Gonz. ad reg. 8. gl. 6. n. 39. apud Barb. loc. cit. n. 13.*

Questio 143. An, & qualiter Episcopo nomen Parochi tribuatur?

1. **R**espondeo primò: Ecclesiam Cathedralem esse Ecclesiam Episcopi, & hunc respectu illius dici propriè & immediatè parochum, non verò respectu aliarum parochialium. *Barb. l. 3. c. 26. §. 2. n. 13. citans Abb. in c. cum contingat. de off. ordinar. n. 7. Rebuf. de decim. q. 7. n. 7. Monetam, &c.*

2. Respondeo secundò: Dum juxta morem ferè generalem Hispaniæ (præcipuè diocesis Toletanæ, & Hispalensis, teste de Luca *de regular. d. 1. num. 43.*) in diocesi non sunt parochiæ distinctæ, nullusque parochus proprius in titulum, tota diocesis dicitur unica parochia, cujus Rector seu parochus universalis est Episcopus, qui in singulis locis vel Ecclesiis curam exercet per Clericos ad nutu ab eo amovibiles, qui & propterea parochi non sunt, nec dicuntur. de Luca *de decim. d. 1. n. 4. idem habet d. 17. n. 10.*

3. Respondeo tertio: de cetero, ubi sunt parochiæ distinctæ, & in qualibet adest proprius, Episcopus dici non potest Rector seu parochus totius diocesis. *Lott. l. 1. q. 20. n. 61. citans Gonz. ad reg. 8. gl. 6. & Rotam decis. 309. n. 4. p. 2. divers. Parochia namque dicitur partitio curæ, ut patet ex assignatione limitum unicuique facta. Lott. n. 62. sed neque ullo modo dici potest Rector cujuslibet parochiæ intra suam diocesin: sic enim obtineret plura curata contra juris dispositionem. Lott.*

Lott.

Lott. n. 64. Unde etiam limitatâ ac sic efformatâ parochiâ Episcopus nullatenus pro se obtinere potest parochiam aliquam in titulum diversum à titulo sui Episcopatus; Multoq; minus, si Ecclesia vacaverit sub pratextu, quod sit Parochus totius diœcesis suæ, potest in se suscipere curam, ita ut per hoc videatur consumpta vacatio, quod minus Ecclesia de alio Rectore sit providenda: ex illa namque partitione erectus est novus titulus, novumq; & proprium jus ab omni alio titulo & jure se junctum pro sacerdote, qui illius curam particularem subiturus est. Lott. *ibidem*, n. 67. & 68. His tamen non obstantibus jus habet Episcopus, quatenus cura totius diœcesis illi demandata est, ut se ingerere possit in cura cujuslibet parochia, & in ea prohibito se occupare. Lott. n. 69. ex Præpos. in c. quacunq; 10. q. 1.

Questio 144. Quid sit parochia, prout est certa diœcesis pars; dicitur enim quandoque parochia tota diœcesis juxta c. si quis ordinatus, & duo seq. dist. 92. Azor. loc. cit. q. 2.

Respondeo: est locus seu districtus, in quo degit populus alicui Ecclesiæ deputatus certis finibus limitatus. Barb. *cit. l. 1. c. 26. n. 14.* Bellamer. *conf. 38. n. 8.* Tusch. *lit. p. concl. 94. num. 1.* Mantio. *decis. 48. n. 1.*

Questio 145. Quid sit Ecclesia parochialis?

Respondeo: esse eam, qua habet territorium ac populum certis limitibus Episcopi auctoritate distinctum, in quem jus consistens in cura animarum exercet sine prerogativâ vel praelatione. definitio hæc sumpta partim ex Azor p. 2. l. 9. c. 3. q. 14. Partim ex Barb. *loc. cit. n. 17.* citante C. Tusch. *lit. p. concl. 93. n. 1.* & Federic. de Senis *conf. 49. & 86.*

Questio 146. Quenam requirantur essentialiter, ut Ecclesia sit, & dicatur parochialis?

Respondeo requiri sequentia: Primò: ut in ea sit potestas fori penitentialis, sive solvendi & ligandi in foro penitentiali. Corrad. *in pr. benef. l. 3. c. 5.* Barb. *cit. l. 1. c. 20. n. 18.* Secundò: ut hæc potestas exerceatur de necessitate, hoc est, ut non tantum Rector in ea possit administrare Sacramenta circum habitantibus, & hi illa ab eo recipere; sed & is, & hi ad hoc teneantur; cum in ista reciproca & vicissitudinaria necessitate administrandi & recipiendi Sacramenta potissimum consistat ratio curati. Corrad. & Barb. *loc. cit.* referentes plures alios, uti & Rotæ decisiones. Tertio: ut ei præpositus in illa exerceat curam nomine suo & non alieno. Corrad. *loc. cit.* & Barb. citans pro hoc & sequente Ricc. *in praxi Fori Eccles. resol. 561.* Rebuff. & c. Quarto: ut solus, & non cum aliis eam administret; quod ipsum ad rationem curati requiri, tenet Corrad. ita ut si eidem Ecclesiæ præficiantur duo, qui confessiones audiant, baptizent & c. non dicantur curati. citat pro hoc Gonz. *ad regul. 8. q. 6. num. 35.*

Questio 147. An & qualiter distinguantur Ecclesia Parochialis & Ecclesia curata;

beneficium parochiale, & beneficium habens curam animarum?

Respondeo: hæc ita distingui, ut omnis parochialis dicatur & sit curata, non verò omnis curata sit parochialis. ita tenent Cor. *loc. cit. n. 3.* Barb. *loc. cit. n. 20. in fine.* citans Hojed. *de incompar. benef. p. 1. c. 13. n. 2.* Rebuff. & c. Laym. *ad c. licet canon. de elect. n. 1.* dum ait, per Ecclesiam parochialem, ad cujus regimen Trid. *sess. 7. c. 12.* requirit annos 24. completos, intelligi omne beneficium curatum, id est, cui cura animarum per se incumbit, licet alioquin sit personatus vel dignitas. Pari modo beneficium habens curam animarum tanquam latius patens distingui à Parochiali beneficio, ex Innoc. *ad c. cum satis. de officio Archid.* docet Azor. p. 2. l. 3. c. 12. q. 5. eò quòd curam animarum habere præter parochos dicantur quoque ii, qui absque jurisdictione fori penitentialis jurisdictionem exercent in Clericos, vel etiam laicos, ita ut jure eos excommunicare, suspendere, similesque censuras & pœnas Ecclesiasticas infligere, & ab iis absolvere, aliæque quodam res Ecclesiasticas statuere possunt, absque eo, quòd per hoc habere dicantur beneficium parochiale juxta c. dudum. *de elect. Gl. ibid.* Nihilominus quòdam Ecclesiam curatam & parochialem, nullum inter eas se agnoscere discrimen, ait Lott. l. 1. q. 20. n. 55. eò quòd, dum contigerit ad Ecclesiam aliquam v. g. ruralem populum circum eam habitantem accedere, & in ea ab ejus presbytero recipere Sacramenta, vel presbyter tali Ecclesiæ ab Episcopo præfectus est cum constitutione certæ plebis per suos limites distinctæ, & jam illa Ecclesia sit parochialis, utpote in quam eo ipso modo, nempe per assignationem illam territorii (per hanc namque confertur jurisdictione ordinaria juxta Imol. quem citat Lott. *in Clem. dudum. de sepult. n. 32.*) inducta est reciproca illa necessitas administrandi Sacramenta, activè in presbytero, passivè in populo, in qua consistit substantia parochialitatis: vel simpliciter solum presbyter ille approbatus est ad audiendum ibi confessiones, aliæque Sacramenta administranda, & jam Ecclesia nec parochialis nec curata dicitur; sed dicitur simpliciter in ea constituta gratiosa quadam ordinatio favore animarum, & presbyter ille, qui confluentes illuc ad Sacramenta admittit, non dicitur curatus, sed nudus & simplex minister alterius, à quo illuc confluentes ad recipienda inibi Sacramenta potestatem sunt consecuti. Ita ferè Lott. citans Imol. *suprà.* Oldra. *conf. 67. n. 2.* & alios, quos in hoc secuta fuerit Rota. De cetero tamen non differtur Lott. n. 57. posse esse curam animarum, hoc est, exercitium & nudum ministerium sine parochialitate, & in hunc sensum explicandam decisionem Rotæ 52. p. 2. *divers.* quam pro se citant AA. alii.

Questio 148. Qualiter distinguantur Ecclesia parochialis habitu & actu curata à parochiali habitu tantum curata?

Respondeo: Parochias dici actu vel habitu tantum curatas, prout vel actu vel habitu tantum habent populum; contingere namque potest, ut populus locum & Ecclesiam deserat alio commigrando. v. g. ob pestem ibi savientem, ob bellum diuturnum, ob soli sterilitatem, vel cœli intemperiem, in quibus casibus dicitur Ecclesia jure quidem & habitu habere populum, non actu; etsi propterea non desinat esse parochialis. Azor. *loc. cit. q. 7. de cetero non desinit Ecclesia esse parochialis acta,*

si pa-